

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА**

КАФЕДРА ПОЛІТЕКОНОМІЇ

**Методичні рекомендації
до виконання курсових робіт**

для студентів спеціальності 051 Економіка

П о л т а в а – 2021

УДК 378.2(072):33
М 54

Рекомендовано до видання ученою радою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка 30 серпня 2021 р., протокол № 13.

Рецензенти:

Шуканова А. А., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Артюх-Пасюта О. В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт: для студ.
М 54 спец. 051 Економіка / уклад. Л. І. Яковенко, Т. А. Непокупна, С. В. Степаненко, Б. О. Шевченко, О. Є. Сакало. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. – 37 с.

У методичних рекомендаціях подано поради щодо вибору теми, підготовки, написання, оформлення і публічного захисту курсових робіт для студентів спеціальності 051 Економіка.

Наведено методичні поради щодо написання вступу, тексту основної частини роботи та висновків; роботи студентів з бібліографією, монографіями, науковими дослідженнями і статтями тощо; оформлення посилань на використані джерела; звертається увага на правила оформлення тексту роботи, рисунків, таблиць, додатків, складання списку використаних джерел. Наведено приклади правильних формулювань та оформлень ключових елементів курсових робіт.

Методичні рекомендації призначено для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «бакалавр» та науково-педагогічних працівників, які здійснюють керівництво курсовими роботами.

УДК 378.2(072):33

© Л. І. Яковенко Т. А. Непокупна,
С. В. Степаненко, Б. О. Шевченко,
О. Є. Сакало, 2021 рік

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021 рік

ВСТУП

Навчальними планами вищих навчальних закладів передбачено написання студентами курсових робіт зі спеціальності 051 Економіка. Курсова робота є однією із форм самостійного навчально-наукового дослідження, яке виконують студенти під керівництвом викладача з однієї або декількох навчальних дисциплін, що входять до блоків обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін освітньої програми «Економіка», об'єктом вивчення якої є загальні закони та тенденції розвитку економічних систем, мотивація та поведінка суб'єктів ринку, соціально-економічні процеси, їх моделювання та регулювання, та які мають контекстно відображати її фокус – публічна політика як взаємообумовленість економічної, соціальної і політичної сфер життя суспільства.

Курсову роботу виконують із метою поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань; формування умінь аналізувати, систематизувати та узагальнювати наукову і навчально-методичну літературу; вироблення навичок базової дослідницької та самостійної роботи; розвитку наукового мислення і творчих здібностей здобувачів вищої освіти.

Курсову роботу виконують українською мовою протягом семестру відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів. Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист.

Методичні рекомендації допоможуть студентам ознайомитися з процесами вибору теми, підготовки до написання, написання, оформлення, процедурою захисту та порядком оцінювання курсових робіт.

1. ЗНАЧЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Курсова робота – одна із форм підготовки бакалаврів і видів їхньої науково-дослідницької роботи. Написання курсових робіт має важливе значення, оскільки студент:

- набуває досвіду і навичок ведення науково-дослідницької роботи;
- залучається до самостійного пошуку й опрацювання економічної, соціальної, політичної та іншої літератури: знаходить у ній положення, що стосуються обраної

проблеми для дослідження; підбирає, обробляє й аналізує конкретний матеріал; складає узагальнюючі таблиці, графіки й будує діаграми;

– виробляє навички чітко, послідовно й економічно грамотно викладати свої думки при аналізі теоретичних проблем та пов'язувати їх із практикою, формулювати висновки і рекомендації;

– поглиблює і закріплює знання з економічних, соціальних, політичних та інших наук.

Курсова робота є своєрідним підсумком самостійного вивчення студентом найважливіших проблем економічної науки, є однією із форм звітності студента перед кафедрою, факультетом та закладом вищої освіти. Робота виконується під керівництвом викладача кафедри.

На початку навчального року (до 15 вересня) тематику курсових робіт, з урахуванням нових освітніх та наукових тенденцій, змін, наприклад, внесених у стандарти освіти, освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю, з урахуванням побажань стейкхолдерів коригують, оновлюють та затверджують на засіданні кафедри політекономії.

Підготовлена робота здається для перевірки науковому керівникові, перевіряється на дотримання студентом академічної доброчесності і після її позитивного оцінювання має бути захищена на засіданні кафедри та оцінена комісією, що складається з викладачів кафедри.

Якщо робота відповідає вимогам закладу вищої освіти, успішно захищена, викладач оцінює її позитивно і у письмовій формі у вигляді рецензії сповіщає про це студента. Робота, що не відповідає вимогам або має ознаки академічної недоброчесності, підлягає переробці згідно викладених у рецензії зауважень наукового керівника. Курсові роботи студенту не повертаються, а зберігаються на кафедрі упродовж 3 (трьох) років.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Вибір теми курсової роботи та обґрунтування її актуальності.

2. Складання попереднього плану роботи та узгодження його з науковим керівником.

3. Підбір джерел інформації.

4. Проведення теоретичного, емпіричного, експериментального дослідження.

5. Викладення змісту роботи за планом.

6. Формулювання висновків.

7. Подання роботи науковому керівникові.

8. Перевірка курсової на унікальність тексту.

9. Підготовка та захист курсової роботи.

3. СТРУКТУРА РОБОТИ

Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно структурованим дослідженням та містити: титульний аркуш; зміст; перелік умовних позначень, символів, скорочень (за потреби); вступ; основну частину (розділи, підрозділи тощо); висновки; список використаних джерел; додатки (за потреби).

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи і містить відомості, які подають у такій послідовності:

– назва міністерства, закладу вищої освіти, факультету та кафедри, за якою закріплений здобувач;

– повна назва документу із зазначенням теми, спеціальності та освітньої програми, за якою здобувається вища освіта;

– курс, група, форма навчання, рівень вищої освіти, прізвище, ім'я та по-батькові здобувача у родовому відмінку;

– прізвище та ініціали наукового керівника;

– дата захисту курсової роботи;

– оцінка за 100-бальною шкалою та її значення за системою оцінювання досягнень студентів Університету;

– члени комісії (підпис, прізвище та ініціали);

– місто та рік виконання курсової роботи (Додаток А).

Зміст курсової роботи містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, зокрема переліку мовних позначень, символів, скорочень (якщо вони є), заголовки розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків тощо.

Перелік умовних позначень, символів, скорочень містить використовувані у курсовій роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, які пояснюють у переліку, що розміщений безпосередньо після змісту, перед вступом, починаючи з нової сторінки. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносять.

Вступ розкриває сутність і зміст наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Вступ має бути структурованим, з обов'язковими елементами: у ньому визначається актуальність обраної теми дослідження; ступінь її розробленості; формулюються мета роботи і завдання, які слід вирішити для її досягнення; об'єкт та предмет наукового дослідження; методи дослідження; теоретична і практична значимість роботи, особистий внесок автора, апробація результатів дослідження, публікації, структура курсової роботи.

У вступі обґрунтовують *актуальність теми дослідження*, що відображає важливість, суттєве значення, відповідність теми сучасним потребам економічної науки, практичним завданням відповідної сфери діяльності. Вона характеризує співвідношення між тим, що із цієї проблеми вже відомо і що досліджується здобувачем уперше, і свідчить про цінність результатів дослідження економічної науки чи професійної діяльності здобувача вищої освіти.

У вступі *ступінь розробленості проблеми* повинен містити перерахування авторів, які займалися дослідженням проблеми, котра є предметом дослідження у курсовій роботі, та короткої характеристики розглянутих ними питань. Також слід окреслити питання, які на думку студента необхідно дослідити глибше, на які необхідно звернути особливу увагу.

Прізвища найбільш відомих дослідників, учених наводяться в алфавітному порядку. Якщо список великий, то можна перераховувати не всіх, а після перерахування зазначити «та ін.».

Якщо проблема розглядається вперше і не існує літературних джерел з досліджуваних питань, то про це необхідно зазначити.

Якщо в курсовій роботі розглядаються кілька напрямів досліджуваної проблеми, то необхідно згрупувати авторів за напрямами дослідження із зазначенням розглянутих ними питань та існуючих, на думку студента, прогалин у досліджуваній темі. Тобто, ступінь наукового опрацювання проблеми є коротким переліком прогалин в досліджуваній області, потреба заповнення яких і визначає коло завдань досліджень студента.

При описі ступеня наукового опрацювання теми в частині переліку науковців зазвичай використовуються такі фрази: «Проблемам підвищення ефективності ... присвячені праці авторів ...», «Суттєвий внесок у вивчення проблеми ... зробили ...», «В останні роки проблемі ... приділяли увагу ...», «Певне вирішення проблеми ... запропонували ...».

При описі ступеня наукового опрацювання теми в частині короткої характеристики виконаних раніше досліджень зазвичай використовуються такі фрази: «Їхні роботи містять фундаментальні основи ...», «Їхні роботи значною мірою сприяли вивченню ...», «У цих роботах відображений характер ...» та ін.

При описі ступеня наукового опрацювання теми в частині характеристики прогалин зазвичай використовуються такі фрази: «Однак у працях цих учених не розглядаються ...», «Ці роботи не можуть бути уповні застосовані для вирішення ..., оскільки ...», «Ці дослідження охоплюють тільки ..., не враховуючи ...».

Мета і завдання дослідження визначають напрямки, за якими студент розкриває тему курсової роботи. Сформульована у роботі мета дослідження –це те, чого прагне студент у своєму науковому дослідженні, тобто кінцевий результат роботи. Мета роботи зазвичай співзвучна назві теми курсової роботи. Метою роботи може бути опис нового явища, вивчення його характеристик, виявлення закономірностей тощо. Формулювання мети дослідження зазвичай починається зі

слів: «розробити...», «встановити...», «обґрунтувати...», «виявити...», «з'ясувати...» тощо.

Мету курсової роботи не слід формулювати як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Наприклад	Мета курсової роботи полягає у виявленні особливостей інфраструктурного забезпечення велотуристичних маршрутів (<u>тема роботи</u> «Особливості інфраструктури велотуристичних маршрутів»)
	Метою курсової роботи є з'ясування ставлення сучасного підприємця до інновацій, конкуренції та держави крізь призму базових основ концепції творчого руйнування Йозефа Шумпетера (<u>тема роботи</u> «Концепція «творчого руйнування» Й. Шумпетера і сучасність»)

Завдання дослідження визначають основні етапи дослідження для досягнення поставленої мети. При формулюванні завдань дослідження необхідно враховувати, що опис вирішення цих завдань складе зміст розділів і підрозділів курсової роботи, назви яких співзвучні поставленим завданням. Формулювання завдань можна починати зі слів: «з'ясувати», «уточнити», «систематизувати», «охарактеризувати», «проаналізувати», «доповнити», «обґрунтувати», «розкрити» та ін.

Наприклад	Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити такі <i>завдання</i> : – розкрити сутність та значення інфраструктури велотуризму; – пояснити значення маркетингу залучення споживачів велопродукту; – виокремити організаційні аспекти інфраструктурного забезпечення велотуристичних маршрутів та висвітлити питання щодо його фінансування; – пояснити сутність мультиплікативного ефекту інфраструктури велотуристичних маршрутів; – з'ясувати ставлення споживачів велопродукту до інфраструктури велотуристичних маршрутів та запропонувати можливі шляхи її покращення.
	Для досягнення мети у роботі визначено такі <i>завдання</i> дослідження: – виокремити історичні та теоретичні передумови формування теорій Й. Шумпетера; – зацентувати увагу на базових положеннях теорій Й. Шумпетера; – з'ясувати ставлення сучасних підприємців до інновацій, конкуренції, держави (на основі проведеного соціопитування підприємців Полтавської обл.); – проінтерпретувати результати проведеного опитування у контексті шумпетерівської концепції підприємництва.

Під *об'єктом дослідження* розуміється те явище (процес), яке створює досліджувану студентом проблемну ситуацію і існує незалежно від дослідника. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Основною відмінністю *предмета дослідження* від об'єкта дослідження є те, що предмет дослідження є частиною об'єкта дослідження, міститься у межах об'єкта. Тобто під *предметом дослідження* розуміються значущі з теоретичної або практичної точки зору властивості, особливості або сторони об'єкта.

В кожному об'єкті дослідження може бути декілька предметів дослідження та концентрація студента на одному з них означає, що інші предмети дослідження залишаються осторонь від інтересів дослідника. Предмет дослідження або співпадає з темою, або є близьким до обраної теми.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу зіставні між собою як загальне і часткове.

Наприклад	Об'єктом курсової роботи є велотуристичні маршрути, предметом – складові їх інфраструктурного забезпечення.
	Об'єктом дослідження визначено концепцію «творчого руйнування» Йозефа Шумпетера. Предметом дослідження є ставлення сучасного підприємця до інновацій, конкуренції та держави.

Для досягнення поставленої в роботі мети подається перелік використаних *методів дослідження*. Економічна наука застосовує як загальнонаукові, так і специфічні методи пізнання економічних явищ і процесів (рис. 1).

Рис. 1. Основні методи економічної теорії

Діалектика як метод – загальний для всіх наук метод пізнання, зокрема і для економічної теорії. Він базується на використанні законів і принципів філософії, сутність яких полягає у пізнанні економічних явищ і процесів у їхньому взаємозв'язку та взаємозалежності, у безперервному розвитку, у розумінні того, що накопичення кількісних змін зумовлює зміни якісного стану, що джерелом розвитку є внутрішні суперечності явищ, єдність і боротьба протилежностей.

Наукова абстракція як метод полягає в поглибленому пізнанні реальних економічних процесів шляхом виокремлення основних, найсуттєвіших сталих сторін певного явища, очищених (абстрагованих) від всього другорядного, випадкового, неістотного.

Аналіз і синтез як метод дослідження застосовується в єдності двох його складових. При *аналізі* об'єкт дослідження розкладається на складові, кожна з яких вивчається окремо; при *синтезі* відбувається об'єднання різних елементів, сторін об'єкта в єдине ціле з урахуванням взаємозв'язків між ними. Аналіз сприяє розкриттю істотного в кожному елементі, а синтез завершує розкриття суті об'єкта в цілому.

Індукція і дедукція. *Індукція* – це метод пізнання від окремого до загального, від знання нижчого ступеня до знання вищого ступеня. *Дедукція* – це метод пізнання від загального до одиничного. Метод індукції і дедукції забезпечує діалектичний зв'язок одиничного, особливого і всезагального.

Історичний і логічний. *Історичний* метод вивчає економічні процеси у тій історичній послідовності, в якій вони виникали, розвивалися і змінювалися один за одним у житті. *Логічний* метод досліджує економічні процеси в їхній логічній послідовності, прямуючи від простого до складного, звільняючись при цьому від історичних випадковостей, зигзагів і подробиць, не властивих цьому процесові.

Економічне моделювання – це формалізований опис і кількісне вираження економічних процесів і явищ (за допомогою математики й економетрики), структура якого абстрактно відображає реальну картину економічного життя. Економічні моделі дають можливість наочно і глибше дослідити основні риси й закономірності розвитку реального об'єкта пізнання.

Економічний експеримент – штучне відтворення економічних процесів і явищ з метою вивчення їх за оптимально сприятливих умов та подальшого практичного впровадження. Економічний експеримент дає змогу на практиці перевірити обґрунтованість наукових теорій і рекомендацій, щоб попередити помилки та провали в економічній політиці держави.

Для пізнання соціально-економічних процесів економічна теорія використовує і такі загальнонаукові методи пізнання, як поєднання *кількісного і якісного аналізу, метод порівнянь, розробка наукових гіпотез.*

Перераховувати методи потрібно не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наприклад	<p>У роботі використано <i>загальнонаукові та спеціальні методи досліджень</i>, у тому числі методи <i>наукової абстракції</i> (при розкритті теоретичних основ маркетингу залучення споживачів вело продукту), <i>аналізу і синтезу</i> (при зверненні до споживачів велопродукту з метою з'ясування їхнього ставлення до інфраструктури велотуристичних маршрутів та при формулюванні можливих шляхів покращення інфраструктури велотуристичних маршрутів), <i>порівняння</i> (при розгляді фінансування інфраструктури велотуристичних маршрутів), <i>метод соціологічного опитування</i> (при проведенні опитування населення Полтавської обл.), <i>кількісні та якісні методи обробки даних</i> (при обробці результатів проведеного соціопитування та побудові діаграм). Під час проведення дослідження та інтерпретації результатів використовувались <i>методи узагальнення та системного підходу.</i></p> <p>У науковому дослідженні використано <i>загальнонаукові та спеціальні методи дослідження.</i> Застосовано методологічний апарат економічної науки – <i>методи наукового абстрагування</i> (при викладенні історичних та теоретичних передумов виникнення Шумпетерівських теорій), <i>аналізу та синтезу</i> (при розгляді базових положень теорій Й. Шумпетера, емпіричному вивченні ставлення сучасних підприємців до інновацій, конкуренції, держави та інтерпретації результатів опитування підприємців), <i>логічний та історичний</i> (при розгляді історичних передумов виникнення теорій Шумпетера та побудові питань анкети для проведення опитування підприємців), <i>методи групування та порівняння</i> (при складанні питань анкети для проведення опитування та інтерпретації результатів опитування у контексті теорій Шумпетера); науки соціології – <i>метод соціологічного опитування</i> за допомогою анкетування, графічний метод та ін.</p>
-----------	--

У курсовій роботі необхідно зазначити про *особистий внесок автора* у проведене наукове дослідження.

Наприклад	<i>Особистий внесок автора.</i> У роботі узагальнено теоретичні матеріали щодо особливостей інфраструктурних елементів велотуристичних маршрутів, їх впливу на економіку регіону та проаналізовано ставлення споживачів велопродукту до інфраструктури велотуристичних маршрутів на основі проведеного опитування споживачів велопродукту з використанням власної складеної анкети.
	<i>Особистий внесок автора.</i> У роботі розглянуто теоретичну спадщину Й. Шумпетера крізь призму функціонування сучасного підприємця; з'ясовано ставлення сучасних підприємців до інновацій, бачення підприємцями своєї взаємодії з конкурентами та державою на основі проведеного анкетування підприємців Полтавської обл.

У вступі слід подати відомості про *практичне застосування одержаних результатів* або *рекомендації, як їх використати*.

Наприклад	<i>Практичне значення</i> дослідження полягає у з'ясуванні ставлення споживачів велопродукту до інфраструктури велотуристичних маршрутів у Полтавській обл. та пропонуванні можливих шляхів покращення інфраструктури велотуристичних маршрутів.
	<i>Практичне значення</i> дослідження полягає у з'ясуванні ставлення сучасних підприємців до інновацій, бачення підприємцями своєї взаємодії з конкурентами та державою; у можливості використання результатів дослідження при викладанні економічних дисциплін, при формуванні економічної політики держави щодо бізнесу, при розробці соціально-економічних програм розвитку національної економіки та економіки регіону і територіальних громад, при плануванні та проведенні реформ економічних систем.

За наявності потрібно розмістити інформацію про апробацію результатів дослідження та публікації результатів наукового дослідження. Апробація дослівно означає «схвалення, затвердження».

Найбільш поширеними способами апробації є участь студента в наукових конференціях, симпозіумах, виступи на засіданнях наукового гуртка, участь у різних видах заходів наукових співтовариств, підготовка та направлення в різні органи пропозицій по темі досліджень. Публікації студента у вигляді тез доповідей на конференціях, статей у наукових виданнях також є апробацією результатів досліджень.

При написанні про апробацію результатів дослідження використовуються такі формулювання: «Основні результати наукового дослідження були представлені на

науково-практичній конференції .., симпозіумі ...», «По темі курсової роботи опубліковано ... тез, статей, в яких знайшли відображення теоретичні принципи і результати роботи» та ін.

Наприклад	<p>Апробація результатів дослідження. Теоретичні положення, що містяться у науково-дослідницькій роботі, та практичні рекомендації щодо покращення інфраструктури велотуристичних маршрутів були апробовані автором на V Міжнародній науково-практичній конференції «Потенціал сучасної науки» (м. Київ, 23-24 січня 2021 р.) (Додаток А).</p> <p>Публікації. За результатами наукового дослідження автором опубліковано 1 одноосібну наукову працю загальним обсягом 0,2 умов.-друк. арк. (Додаток Б).</p>
	<p>Апробація результатів дослідження. Низка положень, що містяться у науковій роботі, були апробовані автором на III Міжнародній науково-практичній конференції «Концептуальні шляхи розвитку наукових знань» (м. Київ, 6–7 лютого 2021 р.) (Додаток А), на II Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Політичні трансформації сучасного суспільства» (м. Полтава, 10 лютого 2021 р.) (Додаток Б).</p> <p>Публікації. За результатами наукового дослідження автором опубліковано 2 наукові праці (у співавторстві) загальним обсягом 0,7 умов. друк. арк. (Додаток В, Г).</p>

Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Основна частина. У ній викладається основний зміст теми. Цю частину рекомендується поділити на 2–3 розділи, кожен з яких повинен містити по 2–3 питання: перший розділ – теоретико-методологічний, другий – аналітично-проектний. Або: перший розділ – теоретико-методологічний, другий – аналітичний, третій – конструктивний, проектний.

Наприклад (2 розділи):

ЗМІСТ¶

α	ВСТУПα	3α
Розділ 1.α	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ¶ КОНЦЕПЦІЇ Й. ШУМПЕТЕРАα	7α
1.1.α	Історичні та теоретичні передумови виникнення ¶ <u>Шумпетерівських теорій</u> α	7α
1.2.α	Базові положення теорій Й. Шумпетераα	10α
Розділ 2.α	КОНЦЕПЦІЯ «ТВОРЧОГО РУЙНУВАННЯ» ¶ Й. ШУМПЕТЕРА І СУЧАСНІСТЬα	16α
2.1.α	Емпіричне вивчення ставлення сучасних підприємців до ¶ інновацій, конкуренції, держави (на основі проведеного ¶ соціопитування підприємців ської обл.)α	16α
2.2.α	Інтерпретація результатів опитування підприємців у ¶ контексті <u>Шумпетерівської концепції підприємництва</u> α	21α
α	ВИСНОВКИα	25α
α	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛα	28α
α	ДОДАТКИα	31α

Або (3 розділи):

⊕	ЗМІСТ¶	
α	ВСТУПα	3α
α	РОЗДІЛ 1. ІНФРАСТРУКТУРА ВЕЛОТУРИЗМУ ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ¶ ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ СПОЖИВАЧІВ ВЕЛОПРОДУКТУα	6α
α	1.1. Інфраструктура <u>велотуризму</u> : сутність, елементи, значенняα	6α
α	1.2. Маркетинг залучення споживачів <u>велопродукту</u> : теорія і ¶ практикаα	10α
α	РОЗДІЛ 2. ВПЛИВ ІНФРАСТРУКТУРИ ВЕЛОТУРИСТИЧНИХ ¶ МАРШРУТІВ НА ЕКОНОМІКУ РЕГІОНІВα	14α
α	2.1. Організаційні аспекти інфраструктурного забезпечення ¶ <u>велотуристичних маршрутів</u> α	14α
α	2.2. Проблема фінансування інфраструктури <u>велотуристичних</u> ¶ маршрутівα	17α
α	2.3. Мультиплікативний ефект інфраструктури <u>велотуристичних</u> ¶ маршрутівα	20α
α	РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНЕ ВИВЧЕННЯ СТАВЛЕННЯ СПОЖИВАЧІВ ¶ ВЕЛОПРОДУКТУ ДО ІНФРАСТРУКТУРИ ВЕЛОТУРИСТИЧНИХ ¶ МАРШРУТІВα	24α
α	3.1. Ставлення споживачів <u>велопродукту</u> до інфраструктури ¶ <u>велотуристичних маршрутів</u> (на основі проведеного опитування населення ¶ Полтавської обл.)α	24α
α	3.2. Можливі шляхи покращення інфраструктури <u>велотуристичних</u> ¶ маршрутівα	26α
α	ВИСНОВКИα	29α
α	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛα	31α
α	ДОДАТКИα	34α

У *першому розділі* викладаються основні теоретичні положення теми, проводиться аналіз різноманітних поглядів (у тому числі і власних) на ті чи ті аспекти, виявляються проблеми, що потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані, дається огляд наукової і спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури. Важливе місце посідає викладення методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність методів аналізу та на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найбільш придатних для обраного напрямку дослідження.

У *другому розділі* студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на матеріалах обраного об'єкта. У цьому розділі доцільно подати загальну організаційно-економічну характеристику соціально-економічного/політичного явища чи процесу, підприємства/установи/організації, здійснити аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження та середовища, що його оточує. Розділ повинен бути максимально насиченим факторологічною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми тощо).

На основі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, установити причини недоліків, оцінити можливості соціально-економічної системи, реалізовуваної політики у публічній сфері, суб'єкта господарювання щодо підвищення ефективного розвитку тих чи тих напрямів економічної діяльності. Розділ завершується оцінкою одержаних результатів.

Третій розділ має містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі курсової роботи. Увагу слід акцентувати на обґрунтуванні конкретних пропозицій щодо вирішення аналізованої у курсовій роботі проблеми, прийняття стратегічних управлінських рішень на різних рівнях, що спрямовані на розвиток нових і підвищення ефективності діючих форм та методів соціально-економічної діяльності

досліджуваного об'єкта. Обґрунтування пропонованих студентом заходів може супроводжуватися переліком пропонованих заходів/шляхів/можливостей вирішення проблеми, розрахунком економічної і соціальної ефективності, економіко-математичним моделюванням, прогнозуванням ситуації тощо.

Виклад кожного розділу слід розпочинати з нової сторінки і закінчувати коротким висновком. Основна частина роботи може бути викладена на 20–25 сторінках стандартного паперу (формат А4), при цьому список використаної літератури і додатки не враховуються при визначенні обсягу основного тексту роботи.

Третю частину роботи складають висновки (1–3 сторінки), що логічно випливають з матеріалу наукового дослідження. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувавши у наукового керівника/читача уявлення про ступінь реалізації автором курсової роботи поставленої мети та завдань. Вони мають бути ґрунтовними, виваженими, узагальненими та відповідати поставленим у роботі завданням.

Кожен висновок слід подавати стисло (потезово) окремим абзацом. У першому пункті висновків доцільно дати оцінку стану вивчення проблеми дослідження, далі – викласти результати дослідження, спираючись на висновки кожного розділу курсової роботи. Бажано підкреслити, який внесок зміг зробити автор у розробку обраної теми. Також доречно визначити перспективи подальших розвідок із досліджуваної теми, окреслити цілі і завдання для можливих наступних етапів дослідження.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, що містить перелік усіх документів, монографій, книг, сайтів, статей та інших публікацій, використаних при розробці теми. До списку необхідно включати всі джерела, що були вивчені під час підготовки курсової роботи, незалежно від того, чи мало місце цитування фрагментів публікацій, чи ні, тому загальна кількість опрацьованих джерел не може бути меншою за 25 позицій. Кількість опублікованих за останні 5 років джерел повинна бути не меншою 30 %.

Бібліографічний список складається у міру посилання на джерела у тексті або в алфавітному порядку прізвищ авторів.

У кінці роботи подаються додатки, що можуть містити допоміжний матеріал, який конкретизує, доповнює та ілюструє основний зміст роботи: це зразки анкет, тестів, проміжні математичні доведення, формули, розрахунки, таблиці допоміжних даних, протоколи і акти випробовувань, інструкції та методики, опис алгоритмів та програм вирішення, які розроблені або застосовувалися у процесі виконання курсової роботи, ілюстрації допоміжного характеру тощо. За формою це можуть бути тексти, таблиці, схеми, графіки, карти, веб-сайти та ін.

4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Правила комп'ютерного набору тексту. Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютерного набору на білому папері формату А4 (210x297 мм) відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання»; ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Перенесення слів з одного рядка в другий у тексті *не допускається*.

Текст роботи необхідно друкувати з одного боку аркуша, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Основні вимоги до комп'ютерного набору тексту курсової роботи:

- текстовий редактор – MS Word;
- гарнітура шрифту – Times New Roman, вирівнювання – за шириною;
- кегль шрифту (розмір) – 14;
- кількість символів у рядку – не менше 60;
- абзац – 1,25 см, який повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи;
- міжрядковий інтервал – 1,5;

– кількість рядків на сторінці – до 30.

Заголовки структурних частин роботи ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – 14 напівжирний). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 2 міжрядковим інтервалам. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер розміщують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки не мають порядкового номера. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ». Після номера крапку не ставлять, потім, з нового рядка друкують великими літерами з вирівнюванням по центру заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, після останньої цифри крапку не ставлять і у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу (2.1 – перший підрозділ другого розділу).

За необхідності, у межах підрозділу можуть бути виокремлені пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку (3.1.2 – другий пункт першого підрозділу третього розділу).

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти, діаграми) і таблиці необхідно подавати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані

вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках) позначають словом «Рисунок 1.2» і нумерують послідовно в межах розділу з абзацу з вирівнюванням про ширині.

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. Якщо з тексту курсової роботи зрозуміло зміст рисунка, його назву можна не наводити. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, «Рисунок 2.1 Назва ».

Посилання на рисунок складається:

– з умовної назви і порядкового номера з необхідним контекстом, оборотом мови: наприклад: «Як видно з рис. 1.2...»;

– з умовної назви рисунка, порядкового номера і літерного або словесного позначення її частини. Наприклад: рис. 1.3 в.

Можна робити посилання у круглих дужках: (рис. 2.5).

Скорочення «див.» використовується при повторному посиланні на рисунок. Наприклад: (див. рис. 2.5).

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2 Назва таблиці» (означає: друга таблиця першого розділу). Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці у додатку, відокремлених крапкою, наприклад: «Таблиця В.1 — _____», тобто перша таблиця додатку В.

Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу. Якщо у розділі курсової роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Формули, рівняння в курсовій роботі (якщо на них є посилання в тексті) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку.

Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад:

$$\pi = \frac{P_1 - P_0}{P_0} * 100\%, \quad (2.1)$$

(2.1) (перша формула другого розділу).

Посилання. У разі посилання на структурні елементи курсової роботи, зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4.1», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «у рівняннях (1.23) – (1.25)», «(Додаток Г)» тощо.

Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та застандартовані скорочення згідно з ДСТУ 3582, наприклад, «згідно з рис. 10», «див. табл. 3.3» тощо.

Правила цитування. Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того тексту слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починають і закінчують лапками і наводять у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовують вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускають без перекручення авторського тексту і позначають трьома крапками та ставлять їх у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед пропущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то його не зберігають;

в) кожную цитату обов'язково супроводжують посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

д) цитування не повинне бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те і те знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компліятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу;

е) якщо автор роботи, наводячи цитату, виділяє у ній деякі слова, то після тексту, який пояснює виділення, ставлять крапку, потім дефіс і вказують ініціали автора роботи, а текст застереження вміщують у круглі дужки.

Варіантом таких застережень є: (курсив наш – Н. Т.); (підкреслено мною – Н. Т.); (розрядка моя – Н. Т.).

Ігнорування правил цитування (відсутність лапок при прямому цитуванні, відсутність посилань на використані джерела тощо) може призвести до того, що деякі фрагменти курсової роботи може буде кваліфіковано як плагіат.

Посилання на джерела мають відповідати саме заявленим джерелам. Наприклад, неприпустимо, якщо у тексті курсової роботи написано «У роботі [2] Леоненко П. М. розглядає...», а у списку використаних джерел стоїть «2. Шумпетер Й. ...».

Посилання на Інтернет-ресурси мають безпосередньо стосуватися зазначеного документа. Наприклад, у курсовій роботі йде посилання на закон України «Про інноваційну діяльність», а як джерело у списку використаних джерела зазначено «www.rada.gov.ua». Це – посилання на головну сторінку порталу Верховної Ради, але не є прямим посиланням на використовуваний у курсовій роботі закон. Тому обов'язково слід зазначати правильне посилання на цей закон, а саме: «<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>».

Посилання на використанні джерела. Посилання слід робити при цитуванні джерела чи думки дослідника, при вказівці на якесь важливе свідчення джерела, при запозиченні положень, використанні фактичного матеріалу, результатів досліджень інших авторів, посилань на досвід тощо.

Є декілька способів посилань на використані джерела.

1. У міру згадування у тексті робіт авторів чи використовуваних праць, чи законів, чи підручників тощо. Наприклад:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ¶

¶

1. Непокупна Т.°А., Шевченко Б.°О., Долгов В.°А. Концепція «творчого руйнування» Й.°Шумпетера як методологічна основа формування економічної політики інноваційного розвитку. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. №12.1. Грудень, 2020 р., С. 35–38.¶

2. Леоненко П.°М. «Парадокси особистості Й.°А.°Шумпетера» та парадокси його наукової творчості. Матеріали III Міжнародної Шумпетерівської конференції (21-22 жовтня 2016 р.). Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2016. 252 с.¶

3. Юхименко П.°І. Економічна історія. Навчальний посібник. К.: Вікар, 2004. 341 с. URL°: http://www.big-library.com.ua/book/20_Ekonomichna_istoriya¶

4. Економічна історія: Навчальний посібник / П.°М. Леоненко, П.°І. Юхименко. К.: Знання-Прес, 2004. 499 с. URL°: http://www.big-library.com.ua/book/29_Ekonomichna_istoriya/2297_Liberalno_reformistska_model_regylovanogo_kapitalizmu_SShA¶

2. В алфавітному порядку прізвищ авторів чи назв праць тощо. Наприклад:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ¶

¶

1. Бейдик О.°О. Рекреаційно-туристські ресурси України. Методологія та методи аналізу, термінологія, районування: монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.¶

2. Гайдук А. Формування туристичної ринкової інфраструктури як фактор підвищення ефективності функціонування ринку туристичних послуг. *Регіональна економіка*. 1999. №2. С. 172–178.¶

3. Грабовський Ю.°А. Спортивний туризм: навчальний посібник / Ю.°А. Грабовський, О.°В. Скалій, Т.°В. Скалій. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2009. 304 с.¶

4. Дудник І.°М., Борисюк О.А. Географічні аспекти туристичного маркетингу регіону. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАН України*. Серія «Економіка». 2012. Т. 1. №1–2. С. 102–107.¶

5. Жарська Н. Велотуризм як напрямок розвитку активного туризму / Наталія Жарська, Віра Бузин. *Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення*: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (10–11 травня 2018 року, м. Львів). Львів, 2018. С. 240–243.¶

Посилання на джерела подають у квадратних дужках, наприклад [1, с. 36], де 1 – номер джерела у списку використаних джерел, а 36 – сторінка, з якої взято цитату чи інші дані.

Оформлення списку використаних джерел. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині курсової роботи, наводять у кінці тексту перед додатками на наступній сторінці.

Відомості про використані джерела необхідно подавати згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (з офіційними виправленнями у 2017 р.), з обов'язковим наведенням прізвищ авторів, назви праці, міста і року видання, видавництва і кількості сторінок. Зразки і приклад оформлення бібліографічного опису подано у Додатку Б.

Додатки подають після списку використаних джерел, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожен додаток починають з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком друкують слово «ДОДАТОК» і відповідну велику літеру української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Наприклад: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б та ін. Один додаток позначається як ДОДАТОК А.

5. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У встановлені терміни, але не пізніше, ніж за два тижні до захисту, студент подає курсову роботу на кафедру для перевірки на унікальність та заяву, яка засвідчує самостійність виконання дослідження та відсутність академічного плагіату в курсовій роботі (Додаток Г).

Обов'язковою для перевірки є та частина роботи, у якій викладено результати теоретичного та/або експериментального дослідження. Усі інші розділи курсової роботи перевіряють на виявлення академічного плагіату за потребою/вимогою. Для перевірки роботи на академічний плагіат на кафедру в електронному форматі

подають титульний аркуш, розділ/підрозділ, у якому викладені основні результати дослідження та список використаних джерел.

Завідуючий кафедрою чи призначена ним особа передає електронну версію курсової роботи разом зі службовою запискою до бібліотеки Університету.

Рекомендовані такі показники визначення оригінальності курсових робіт:

Для курсових робіт	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
понад 60 %	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням.
від 50 % до 60 %	Середній	Наявні окремі ознаки академічного плагіату

		Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів.
від 35 % до 50 %	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору.
менше 35 %	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

За результатами перевірки на унікальність (довідка про перевірку за допомогою визначеного Університетом програмного продукту) курсову роботу студент подає науковому керівникові на рецензування, а у разі необхідності, доопрацьовує роботу.

У рецензії (Додаток Е) на курсову роботу науковий керівник зазначає позитивні моменти курсової роботи здобувача, звертає увагу на недоліки або дискусійні питання, ступінь самостійності формулювання основних положень та висновків, їхню практичну цінність, а також робить висновок щодо допуску/недопуску роботи до захисту. Оцінює науковий керівник і якість оформлення курсової роботи з точки зору орфографічних та граматичних помилок, а також дотримання існуючих правил оформлення.

Захист курсової роботи проводять відповідно до укладеного графіка, в присутності комісії у складі двох-трьох викладачів кафедри. Після доповіді студента

члени комісії можуть ставити додаткові запитання за темою курсової роботи. Для захисту роботи та відповідей на питання відводиться не більше 10-15 хвилин.

Результати захисту курсової роботи відзначають оцінками згідно шкали оцінювання, з урахуванням якості виконання всіх частин курсової роботи та рівня її захисту.

Оцінку за курсову роботу як окремого виду самостійної навчальної діяльності заносять до залікової книжки студента, екзаменаційної відомості та враховують при визначенні рейтингу здобувача вищої освіти разом з іншими результатами підсумкового контролю.

Студента, який без поважної причини не подав керівникові курсову роботу або у зазначений термін не захистив її, вважають таким, що має академзаборгованість. При отриманні незадовільної оцінки студент за розпорядженням декана виконує курсову роботу за новою темою або доопрацьовує попередню до закінчення відповідної семестрової заліково-екзаменаційної сесії.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	Зміст оцінки
«Відмінно»	90–100 балів	<ul style="list-style-type: none"> - повна відповідність змісту роботи темі; - тема розкрита глибоко та повно; - правильно визначено концептуальний апарат дослідження; - дотримані норми наукової культури і грамотності написання тексту; - дотримані вимоги до написання та оформлення; - робота виконана на високому рівні складності й науковості; - повноцінно використана джерельна база; - систематизовано, якісно оформлено та вдало представлено систему ілюстративного матеріалу; - студентом виявлена самостійність при плануванні та виконанні дослідження; - здійснена апробація результатів дослідження: - виконання курсової роботи відбувалося із дотриманням графіка; - є позитивна рецензія наукового керівника; - впевнений, аргументований захист із використанням сучасних методів унаочнення, високий рівень володіння змістом роботи, чіткі та коректні відповіді на запитання.
«Добре»	75–89 балів	<ul style="list-style-type: none"> - зміст відповідає темі роботи; - достатньо повне та глибоке розкриття теми; - правильно визначено концептуальний апарат дослідження;

		<ul style="list-style-type: none"> - в цілому дотримані норми наукової культури і грамотності написання тексту, - допущені незначні відхилення від вимог до написання та оформлення наукових робіт; - достатньо високий рівень складності й науковості виконаної роботи; - належним чином представлено й використано джерельну базу; - систематизовано та якісно оформлено систему ілюстративного матеріалу; - виявлено певну самостійність при плануванні та виконанні дослідження; - виконання курсової роботи відбувалося із дотриманням графіка. - загалом позитивна рецензія наукового керівника; - в цілому впевнений, аргументований захист, хороший рівень володіння змістом дослідження, правильні відповіді на запитання.
«Задовільно»	60–74 балів	<ul style="list-style-type: none"> - зміст значною мірою відповідає темі роботи; - недостатньо повне розкриття теми; - концептуальний апарат дослідження потребує окремих уточнень; - є певні відхилення від вимог до написання та оформлення наукових робіт; - допущені окремі порушення вимог до наукової культури та літературного оформлення тексту; - посередній рівень складності й науковості виконаної роботи; - джерельну базу представлено і використано не повною мірою; - ілюстративний матеріал фрагментарно представляє зміст роботи, є суттєві зауваження до його оформлення; - студент не виявив самостійності у процесі плануванні та виконання дослідження; - спостерігалися порушення графіка виконання роботи (що зафіксовано у протоколах кафедри та рецензії наукового керівника); - наявні суттєві зауваження у рецензії наукового керівника; - невпевнений виступ на захисті, неповні або некоректні відповіді на запитання членів комісії та їхні зауваження.
«Незадовільно» з можливістю доопрацювання роботи за попередньою темою	35-59 балів	<ul style="list-style-type: none"> - спостерігається невідповідність змісту темі роботи; - не розкрито тему дослідження; - концептуальний апарат дослідження визначено невірно; - виявлено значну кількість помилок у розкритті змісту дослідження; - не дотримані норми наукової культури і літературного оформлення тексту, - курсова робота не відповідає чинним вимогам до написання та оформлення наукових робіт; - недостатній рівень складності й науковості виконаної роботи; - поверхово представлено і використано джерельну базу; - відсутність або низька якість ілюстративного матеріалу; - виявлено нездатність до самостійного планування та виконання дослідження; - недотримання графіку написання роботи, зафіксоване у протоколах кафедри та відгуку наукового керівника; - негативна рецензія наукового керівника; - невпевнений виступ на захисті, низький рівень володіння

<p>«Незадовільно» з обов'язковим виконанням кваліфікаційної роботи за новою темою</p>	<p>1–34 балів</p>	<p>змістом роботи, відсутність відповідей на питання та зауваження.</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст не відповідає темі роботи; не розкрито тему дослідження; виявлено плагіат; - робота не відповідає вимогам до написання й оформлення наукових робіт; - робота має ненауковий характер; - відсутність ілюстративного матеріалу; - студент виявив нездатність до самостійного планування та виконання дослідження; - невиконання графіку написання курсової роботи (що зафіксовано у протоколах кафедри); - негативна рецензія наукового керівника; - студент не володіє змістом роботи, що виявилось у відсутності її презентації на захисті; - студент не в змозі відповісти на питання членів комісії та їхні зауваження.
---	--------------------------	---

ДОДАТКИ

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
Фізико-математичний факультет
Кафедра політекономії

Курсова робота

зі спеціальності _____
(шифр та назва спеціальності)

освітньої програми _____
(назва освітньої програми)

на тему:

_____ (тема)

Виконав(ла): студент(ка) __ курсу, групи _____
_____ форми навчання
_____ рівня вищої освіти
_____ (прізвище та ініціали)

Керівник: _____
(науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Захищена «__» _____ 202__ р.

Кількість балів: _____

Значення оцінки _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Полтава – 20__ року

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел, який наводять у курсовій роботі

**Оформлення списку використаних джерел
відповідно до Національного стандарту України
ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила
складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація)**

Один чи більше авторів без редактора

Соціальна відповідальність. Підручник / Т. В. Калінеску, Г. С. Ліхоносова, В. С. Альошкін. Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. 472 с.

Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Сковчиляс. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. К. : Центр учбової літератури. 2012. URL : http://pidruchniki.com/ekonomika/innovatsiyniy_menedzhment_-zaharchenko_vi/

Один чи більше авторів із редактором

Інтеграція науки і вищої освіти як фактор становлення економіки знань : [Текст]: кол. монографія / За заг. ред. Л. І. Яковенко; Т. А. Непокупна, С. В. Степаненко, Б. О. Шевченко та ін. Полтава: Скайтек, 2014. 176 с.

Сучасні трансформації національного та місцевого розвитку : колективна монографія / за заг. ред. Л. І. Яковенко. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 183 с.

Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)

Україна в цифрах. 2020: стат. зб. / Держ. комітет статистики України. Київ, 2021. С. 185–191.

Інтелектуальна власність та захист економічної конкуренції: міжнародні аспекти / Уклад. І. А. Шуміло. Х. : 2010. 172 с.

Краудфандингові платформи. URL : <http://uwcfoundation.com/ua/spravochnaya-informacziya/kraudfandingovyie-platformyi/>

Багатомне видання

Юридична енциклопедія: в 6 т. / за ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1999. Т. 2. 784 с.

Економічна енциклопедія : У трьох томах / Редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Видавничий центр «Академія», 2001., Т. 1, С. 25–30.

Частина видання

Розділ книги

Яковенко Л. І. Національна економіка : пошук ефективних механізмів господарювання [Колективна монографія] / під ред. д.е.н., проф. В. П. Дубіщева. Полтава, 2016. 280 с. С. 6–22.

Шевченко Б. О., Непокупна Т. А. Трансформація державного управління на основі партнерства влади, бізнесу і суспільства / Social and economic changes of contemporary society. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017; pp. 312 (с. 181–187).

Стаття в журналі, газеті

Приходько С. М., Непокупна Т. А. Моделі виборчого процесу в сучасному суспільстві. *Гілея*. 2018. № 139. С. 290–295.

Сакало О. Є., Степаненко С. В. Економічні цінності українського суспільства: за даними World Values Survey. *Бізнес Інформ*. 2018. № 9. С. 8–12.

Тези доповідей у матеріалах конференцій

Непокупна Т. А., Дацій О. О. Вплив ментальних чинників на поведінку домогосподарств: теорія проблеми. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. учасників другої всеукраїнської наук.-практ. конф. / редкол. : С. В. Степаненко (голова ред.) та ін. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. 294 с. С. 225–230.

Яковенко Л. І. Економічний розвиток – динамічна та просторові виміри. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. учасників регіон. наук.-практ. конф. / редкол. : С. В. Степаненко (голова ред.) та ін. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. С. 3–6.

Електронні ресурси

Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Пер. з англ. В. Старка. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с. URL : <https://www.twirpx.com/file/1791036/> (дата звернення: 20.07.2021).

Економічна історія: Навчальний посібник / П. М. Леоненко, П. І. Юхименко. К. : Знання-Прес, 2004. 499 с. URL : http://www.big-library.com.ua/book/29_Ekonomichna_istoriya/2297_Liberalno_reformistska_model_regylovanogo_kapitalizmu_SShA (дата звернення 15.06.2021).

Шевченко Б., Непокупна Т., Василець В. Економічні основи трансформаційних змін сучасної освіти: від теорії людського капіталу до теорій фільтрів, сигналів і креатології. Prešovska univerzita v Prešove. Pedagogická fakulta. VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ VI. Medzinárodný nekonferenčný zborník. Prešove 2021. 451 с. (с. 291–296). URL : <https://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova16/subor/9788055527291.pdf> (дата звернення 5.06.2021).

Кузнецов О. Ю. К вопросу об эволюции теорий предпринимательства. URL : <http://jurnal.org/articles/2008/ekon16.html> (дата звернення: 22.07.2021).

Дисертації та автореферати

(може бути не вказане місце захисту та повна назва спеціальності)

Непокупна Т. А. Економічні принципи розбудови соціальної сфери України у перехідний період: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.01.01. Дніпропетровськ, 2005. 20 с.

Шевченко Б. О. Управління становленням та розвитком партнерських відносин держави і підприємницьких структур у національній економіці: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.03. Полтава, 2012. 19 с.

Закони та інші нормативні документи

Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page

Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770

Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769

Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_005.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст.64). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

Закон України «Про державно-приватне партнерство (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст.524). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>

Архівні документи

Науковий архів Інституту історії України НАН України. Ф. 2. Оп. 3. Спр. 170. № 1. Арк. 5.

Стандарти, патенти, препринти, каталоги

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. ГОСТ Р 517721-2001.

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Патент 115801 Україна, МПК (2017.01) G09В 23/28 (2006.01) А61К 49/00 А61К 35/741 (2015.01) А61Р 1/00 А61Р 7/00. Спосіб корегуючого впливу на активність ферментів антиоксидантного захисту в слизових оболонках шлунка і товстої кишки лабораторних тварин за умов тривалої шлункової гіпоацидності. Берегова Т.В., Янковський Д.С., Пилипенко С.В., Степаненко С.В.; заявники і патентовласники Берегова Т.В., Янковський Д.С., Пилипенко С.В., Степаненко С.В. Заявка № u201611868; заявл. 23.11.2016, опубл. 25.04.2017, Бюлетень № 8/2017.

Форма засвідчення здобувачем вищої освіти – автором дослідження відсутності академічного плагіату в його курсовій роботі

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

щодо самостійного виконання курсової роботи здобувачем вищої освіти

Я, _____

(прізвище, ім'я, по батькові),

студент(ка) _____

(факультет, форма навчання, курс, група)

заявляю: моя курсова робота на тему _____

виконана самостійно і в ній не міститься елементів академічного плагіату.

Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску курсової роботи до захисту та притягнення до академічної відповідальності.

Я даю згоду Університету на перевірку моєї письмової роботи за вище зазначеною темою щодо виявлення елементів академічного плагіату (збігів / ідентичності / схожості) в інформаційній онлайн-системі виявлення збігів / ідентичності / схожості під назвою «UNICHECK» (<https://unicheck.com/uk-ua>).

(дата)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Цей запис автор робить власноруч на звороті останньої сторінки зшитой кваліфікаційної роботи.

Рецензія на курсову роботу

зі спеціальності _____

тема: _____

студента (студентки) _____

групи _____, _____ курсу, _____ форми навчання,

Кафедра, на якій виконувалася курсова робота: _____

<i>Критерії оцінювання</i>		<i>Максим. бал</i>	<i>Оцінка керівника</i>
Наявність усіх елементів «Вступу» та правильність їх формулювання: актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження тощо		10	
Загальна оцінка рівня складності й науковості роботи (повнота реалізації мети і завдань у змісті розділів роботи)	<i>Рівень</i> Високий	18-20	
	Достатній	15-17	
	мінімально достатній	12-14	
	недостатній	0-11	
Повнота і якість аналізу джерельної бази, культура посилань на використані джерела, якість бібліографічного опису		5	
Структурованість, лаконічність, рівень узагальнення (доцільність співвідношень обсягів окремих розділів роботи, дотримання вимог до загального обсягу роботи тощо)		5	
Достовірність і обґрунтованість висновків, їхня відповідність завданням роботи		5	
Оцінка якості й доцільності використаних ілюстративних матеріалів		5	
Дотримання нормативних вимог щодо оформлення курсової роботи (Розділ 2 Положення про написання і захист курсових, бакалаврських і дипломних кваліфікаційних робіт у ПНПУ імені В. Г. Короленка)		5	
Дотримання графіка виконання роботи, оцінка самостійності її виконання		5	
Загальна оцінка курсової роботи науковим керівником		60	

Аргументований висновок наукового керівника:

Науковий керівник _____ (_____)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

(на звороті рецензії)

Захист курсової роботи

<i>Критерії оцінювання</i>		<i>Максим. бал</i>	<i>Оцінка комісії</i>
Доповідь студента на захисті курсової роботи	Рівень володіння змістом роботи, повнота розкриття теми	20	
	Чіткість, логічність, послідовність, лаконічність доповіді, наявність унаочнення (за потреби)	10	
Повнота і коректність відповідей студента на поставлені питання		10	
Оцінка за захист курсової роботи		40	
Додаткові бали (наявність публікацій, доповідей на конференціях тощо)		10	

Підсумкова оцінка за курсову роботу:

за 100-бальною шкалою: _____

значення оцінки: _____

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (підпис) _____ (підпис)
(_____) (_____) (_____)
(прізвище, ініціали) (прізвище, ініціали) (прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2007. 719 с. URL : https://pidru4niki.com/1584072039904/politekonomiya/ekonomichna_teoriya_politekonomiya
2. Економічна теорія: Навчальний посібник [Текст] / За заг. ред. Л. І. Яковенко. Полтава: «Скайтек», 2013. 284 с.
3. Методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту курсової роботи у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка / Уклад. В. Бондаренко, Л. Гриценко, С. Стрижак, Т. Япринець. 2021 р. URL : <http://pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/14.03.21-kursovi-roboti.pdf>
4. Наука в Україні. URL : <https://scientist.org.ua/category/naukove-doslidzhennya>
5. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ЗНАЧЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	3
ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	4
СТРУКТУРА РОБОТИ	5
ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	17
ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	23
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	25
ДОДАТКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36
ЗМІСТ	37

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ**

для студентів спеціальності 051 Економіка

Здано до друку 30.08.2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 1,5. Наклад. 30 прим.

Віддруковано в ПНПУ імені В. Г. Короленка
вул. Остроградського, 2, м. Полтава, 36003